

Pártnapokról jelentjük

Hatékonyság, versenyképesség, fegyelmesebb munka

Duschek Lajosné előadása Szegeden

A gazdaságpolitikánkkal foglalkozó pártnapi rendezvények sorában tegnap, hétfő délután Szegeden, a város tanácsán került sor újabb előadásra, amelyet Duschek Lajosné, az MSZMP KB tagja, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke tartott.

Előjáróban szolt azokról a körülményekről, amelyek nehezebbé teszik termékeink értékesítését, kedvezőtlenül befolyásolják a cserearányokat. Nincs jó hatással gazdasági életünkre a fegyverkezési verseny, a világgazdasági válság. A pártnapi előadó áttekintést adott a hatodik ötéves terv teljesítéséről. Rámutatott arra, hogy nem sikerült maradéktalanul megőrizni életszínvonalunkat. Sajnos nem javultak az alacsony nyugdíjasok és a nagycsaládok életkörülményei. Kedvezőtlenül hatott, hogy drágábban vettük a világgazdasági nyersanyagot, és olcsóbban értékesítettük késztermékeinket. A fokozottabb versenyt egyre jobban érezzük, ami például megmutatkozik abban is, hogy csak a legfejlettebb műszaki színvonalú cikkeket tudjuk külföldön eladni. Az elmúlt évi eredményeket kedvezőtlenül befolyásolta a rendkívüli időjárás, a hideg tél. A pártnapi előadó azonban arra is rámutatott, hogy a cserearányok romlásához szubjektív gyengeségeink is hozzájárultak. Így például a munkaidő együttese általában veszendőbe megy. Csak a szalag mellett dolgozók végeznek intenzív munkát. A munkaidő-vesztéséget úgy lehet értékelni, mintha az ötmillió magyar munkavállalóból 1 millió nem dolgozna.

Egyebek között foglalkozott a szociálpolitikai intézkedésekkel, amelyek hatására társadalmunk még jobban gondoskodik az anyákról, a gyermekekről. A bölcsődei helyek száma a hatodik ötéves tervben 7 ezer 400-zal, az óvodai helyeké pedig 35 ezerrel növekedett. A szociális intézkedések és sikerek területén a világ élvonalához tartozunk.

Duschek Lajosné szolt még néhány társadalmi feszültségforrásról, így arról, hogy nem épült elég állami bérlakás az elmúlt tervidőszakban, és a fiatalok a gyermeknevelés mellett az OTP-s összkomfortok beugróit nagyon nehezen tudják megfizetni. Megemlítette a nyugdíjasok helyzetét is. Központi feladat a róluk való gondoskodás, hiszen elég sokan támogatásra szorulnak. Foglalkozott a szocialista építőmunka elmúlt ötvenéves eredményeivel, a nagyberuházásokkal. Sikerként könyvelte el, hogy csökkentettük adósságunkat. Továbbra is központi kérdés a gazdasági életben az ország fizetőképességének megőrzése, a létbiztonság, a teljes foglalkoztatottság. Változatlan feladat, hogy mindenkinek legyen munkája, és legalább mindenki egy szakmát elsajátítson, ami alkalmassá teszi arra, ha szükséges, hogy egy másik foglalkozásra átképezze.

A hetedik ötéves terv célkitűzéseinek ismertetésénél elmondta, hogy a következő öt esztendő sem lesz könnyebb, mint az előző időszak volt. Változatlanul központi kérdés az egyensúlyi helyzet javítása, a versenyképesség, a hatékonyság és a munka-

fegyelmesebb javítása. A társadalmi, politikai szervek azt szeretnék, ha a magyar nép egészének életszínvonala javulna ebben a tervidőszakban. Ennek garanciája a jobb munka, hiszen csak azt lehet elosztani, amit megtermelünk. Olyan munkamódszereket kell kialakítani, aminek eredménye a tökéletesebb termék. A termelés eredményeinek javításától nem választható el a demokrácia szélesítése, az új vállalati szervezési formák bevezetése, és a nemzetközi kooperáció kiterjesztése.

Hangsúlyozta, középszerűen nem lehet már vezetni, semmilyen területen. Gyökere változtatásra van szükség a munkafegyelménél, és a korszerű gépek kihasználásában. Fontos feladat a fő munkaidőben végzett munka becsületének visszaállítása. A dolgozók a nyolc órában nyújtják teljesítményük maximumát, és arra is ügyeljenek, hogy a második gazdaságban vállalt túlmunkájuk ne idézze elő a családi élet diszharmonizációját. Kiemelte az ellenőrzés fokozását, különösen az illegálisan szerzett jövedelmekkel és harácsolókkal szemben. Az igazságos társadalmi elosztás kapcsán jegezte meg, a hatékony, minden szektorra kiterjedő adópolitika megvalósulásának igényét. Ebben a tanácsoknak is nagy a szerepük.

Pártnapi előadásának végén a nemkívánatos jelenségekkel, így az alkoholizmus negatív következményeivel foglalkozott, visszaszorításához — véleménye szerint — adminisztratív intézkedésekre is szükség van. A túlzott alkoholfogyasztás nemcsak a munkahelyi teljesítményeket veti vissza, hanem a családi életet is tönkreteszi.

H. M.

Többet kell tenni a bűncselekmények megelőzéséért

Interjú dr. Szijártó Károly legfőbb ügyésszel

A Legfőbb Ügyészség rendszeres elemző munkája során áttekintette a bűnözés elmúlt évi alakulását, hogy abból következtetéseket vonjon le a bűnüldözés és a társadalmi méretű bűnmegelőzés javítása érdekében. E tényekről, tapasztalatokról és törekvésekről dr. Szijártó Károly, a Magyar Népköztársaság legfőbb ügyésze interjút adott.

— Hogyan ítélték meg a magyarországi bűnözési helyzetet?

— Az ország bűnözés szempontjából a kiegyensúlyozott, szélsőségektől és széles körökben riadalmat keltő bűncselekményektől mentes országok közé tartozik. A tőkés országokban napról napra előforduló súlyos bűncselekmények, hivatalos, szervezett bűnözőcsoportok nálunk nincsenek, a tömegmértékű kábítószerfogyasztás idegen hazánk állampolgáraitól. A mi viszonyaink között a kisebb súlyú bűncselekmények a jellemzők. A statisztikák évről évre azt mutatják, hogy az összes bűncselekménynek mintegy kétharmadát az enyhébb megítélésű vétségek jelentik. Bár a bűnözés egésze kismértékben növekszik — és azzal számolni lehet a jövőben is —, az 1985-ös adatok szerint is változatlan tapasztalat, hogy éventenként egyes bűncselekmények száma csökken, mások emelkedik. A növekedés olykor a felderítés aktívizálásával is összefügg. Például a ma már országos hálózattá kiépült gazdasági rendszert a gazdasági élet területén elkövetett bűncselekmények közül egyre többet tár fel, leleplezi az elődsí, harácsoló, korrupt, vagy spekulációs tevékenységet folytatókat, és sok esetben gátat vet a munkánélkül szerzett jövedelmeknek.

Az ismertté vált bűncselekmények számának növekedése mellett a bűnözés struktúrája viszonylag állandó. A vagyon elleni bűncselekmények képviselik a teljes bűnözés 61 százalékát. Az olyan kiemelten veszélyes bűncselekmények, mint például az erőszakos és garázda jellegűek — beleértve az emberölést is — az elmúlt évben összességükben 2,8 százalékkal csökkentek.

Kevesebb volt a közlekedésben a bűncselekmények száma, sőt, a járművek ittas vezetése is némileg csökkent, ami azonban nem jelenti a közlekedési morál számottevő javulását. Változatlanul magas ugyanis a közlekedési szabályok durva megsértése, a gyorsajtás, az agresszív vezetés.

Az ismertté vált közveszélyes munkakerülések száma csaknem megduplázódott — 2 ezer 741 ilyen ügy fordult elő —, mert az elmúlt évben a szigorított javító-nevelő munkát bevezető új jogi rendelkezéssel összefüggésben is a bűnüldöző hatóságok e területen fokozták felderítő munkájukat.

— Végző soron hány bűncselekménnyel foglalkoztak a nyomozószervek az elmúlt esztendőben?

— Összesen 165 ezer 816 közbűnös bűncselekmény (tízezer lakosra számítva 155,6) és 85 ezer 766 bünelkövető vált ismertté. Az előző évihez képest a bűncselekmények száma 5,6 százalékkal, a bünelkövetőké 2,7 százalékkal nőtt. A bűnüldöző hatóságok — lényegében változatlan létszámú apparátussal — mintegy kilencezerrel több bűncselekménnyel és 2 ezer 273-mal több bünelkövetővel foglalkoztak, mint 1984-ben. Örvedetes tény, hogy hosszú évek óta először 1985-ben csökkent a fiatalok bünelkövető száma (a megelőző évi 9 ezer 691-ről 9 ezer 449-re) és a tízezer fiatalok lakosra jutó gyakorisága (169,2-ről 161-re).

— Az ügyészek az állami, a gazdasági élet területén olyan vizsgálatokat is végeznek, amelyek a törvénysértések — és így a bűnözés — okainak megállapítására irányulnak, és feltárják az irányítás, az ellenőrzés joghatóságait. Az e témában szerzett tapasztalatok — különös tekintettel a bűnözésre — hogyan összegezhettek?

— A vagyon elleni bűncselekményekkel összefüggésben mindenekelőtt alá kell húzni: a személyek javait sértőknél bekövetkezett 11 százalékos, ezen belül a betöréses lopásoknál végbement 17 százalékos emelkedés — több tényező mellett — összefügg azokkal, hogy az állampolgárok vagyonának gyarapodásával nem tart lépést az azok megóvására fordított erőfeszítés. Olykor még a betöréses lopásokat is az teszi lehetővé, hogy az állampolgárok minden felkérés és figyelmeztetés ellenére nem gondoskodnak megfelelő biztonsági berendezésről, zárrakról, sőt, a záruk használatáról sem.

A társadalmi tulajdon elleni bűncselekményeknél pedig — számuk most 2 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban volt — azt tapasztaljuk, hogy a társadalmi tulajdon kezelői egyes helyeken még mindig nem állnak hivatásuk magaslátán. Ezt igazolja az is, hogy a társadalmi tulajdonban bűncselekménnyel okozott kár összege tovább nőtt, elérte a 740 millió forintot. Előfordul, hogy a gazdálkodó szervek nem tesznek határozott lépéseket a bűncselekményeket lehetővé tevő körülmények felszámolására, sőt, a károkozó személyek ismeretében is elmulasztják érvényesíteni kárigenyüket. Emiatt kell az ügyészeknek gyakran fellépniük. Egy év alatt a gazdálkodó szervek helyett csaknem 210 millió meg nem térült kár érvényesítése érdekében tettek eredményes intézkedéseket.

A népgazdaság egész területén meg kell követelni, hogy az állami szervek, különösen a minisztériumok, országos hatáskörű szervek és azok vezetői következetesen hajtsák végre és ellenőrzik alárendelt szerveiknél a törvényesség védelméről rájuk háruló feladatokat. A törvényességi felügyelet valamennyi területén, még az adó-, a hitel-, ellenőrzések során is, új, hatékony módszereket kell kialakítani

Itt lehet megemlíteni, hogy egyes gazdálkodó szervezetek bevételeiket nemegyszer tisztességtelen eszközökkel — olykor bűncselekmények elkövetésével — igyekeznek növelni. Jogszabályi módosítás folytán ma már nemcsak vállalatok, szövetkezetek és intézmények ellen, hanem magán-személyekkel, kisiparosokkal, gazdasági munkaközösségekkel szemben is alkalmazható a gazdasági bírság szankciója.

A szigorúbb és hatékonyabb ellenőrzés kihúzhatja a talajt a korrupció, a munka nélküli jövedelem-szerzés számtalan formája alól. Világosan kell látni, hogy a munkahelyi fegyelmesebbé elnöz vezetői magatartása olykor bátoríthatja az erkölcsileg nem kellően szilárd személyeket, a kisebb szabálytalanságok vagy károkozások elkövetésére, s ez végső soron bűncselekmények táptalaja is lehet. A rend, a fegyelmesebbé vezetőket megkövetelése, az alkoholizmus visszaszorítása, a munkahelyi ittlalás megszüntetése sokféle törvénysértés megelőzését is szolgálja, az állami, a gazdasági életben éppen úgy, mint az állampolgárok körében.

— A törvénysértések okainak feltárása és megszüntetése ezek szerint nem csupán a bűnüldöző szervek feladata?

— Nem bizony! A bűnüldöző hatóságok csak segíthetnek a bűnözés okainak feltárásában — elsősorban úgy, hogy megállapításait rendszeresen ismertetik az illetékesekkel —, de az okok megszüntetése már kívül esik a hatáskörükön.

A bűnözés elleni fellépés eredményessége függ az ellenőrző szervek és személyek szakképzettségétől, munkájuk következetességétől, nem utolsósorban az irányítást gyakorló szervezettől, vezetőiktől is. Nem közömbös az sem, hogy milyen szervezettel folyik a bűnmegelőzésre irányuló tevékenység. Ehhez nemcsak az országos keretek kialakítása szükséges, hanem a bűnmegelőzés helyi rendszereinek megteremtése is.

A bűnözés terjedésének visszaszorítása érdekében hadd hívjam fel a figyelmét arra, hogy a társadalom öntisztulási képességének fejlesztése nélkül eredményes bűnmegelőzés nem képzelhető el. Meghatározó ebben a különböző állami szerveknek, a gazdálkodó szervezeteknek és azon vezetőinek szerepe, mert a jelenlegi feltételek között is ők rendelkeznek a legszélesebb körű társadalmi kapcsolattal, anyagi eszközeikből finanszírozhatják a bűnmegelőzés költségeit, s nekik birtokukban vannak a bűnözés megelőzéséhez ténylegesen szükséges információk. A bűncselekményeket elsősorban ott kell megelőzni, ahol azokat elkövetik. A területi egységekre lebontott, „egyéniített” bűnmegelőzési taktika segíthet hozzá a központi intézkedések hatékony érvényesüléséhez, amely megállíthatja, visszafordíthatja a bűnözés kedvezőtlen tendenciáit. Ezt a sokrétű, bonyolult munkát akkor lehet sikeresen végezni, ha minden állami, társadalmi és gazdálkodó szerv, valamint az állampolgárok felismerik a szocialista törvényesség érvényesüléséhez és a bűnözés megelőzéséhez fűződő érdekek jelentőségét, és együttműködnek a helyzeti javítása érdekében.

(MTI)

Utak, hidak, felüljárók

A közúthálózat fejlesztésének eredményei és tervei

A közúti hálózat fejlesztésére kifizűtt legfontosabb célokat sikerült elérni a VI. ötéves tervidőszakban: a folytatódó beruházásoknak, a rendelkezésre álló anyagi eszközök ésszerű csoportosításának, sorolásának köszönhetően javult a Közlekedési Minisztérium felügyelete alá tartozó 30 ezer kilométernyi közúton az utazás kényelme, biztonsága kulturáltabbá vált a közlekedés.

Igen nagy figyelmet fordítottak az elmúlt években arra, hogy a rosszul kialakított, a közlekedők igényeinek nem megfelelő, balesetveszélyes csomópontokat átépítsék, könnyen áttekinthető, biztonságos kereszteződése alakítsák. Az előző 5 év során összesen több mint 300 csomópont átrendezésére került sor. Ugyancsak a közlekedés kényelme fokozódott azzal, hogy több útvonalon alakítottak ki — összesen csaknem másfélszer — autóbusszmegálló-öblöt, amelynek segítségével a leálló autóbusszokat könnyen kikerülhetik, s így nem lassul a forgalom. A kerékpárral közlekedők biztonságának növelésére megközelítően száz kilométernyi kerékpárutat építettek — elsősorban Békés és Csongrád megyében, ahol a tanácsok is szívégyüknek tekintik ezt a kérdést.

Az utóbbi években 70 kilométer hosszban építettek úgynevezett kapaszkodósávot a lejtőkre a lassú járművek számára. Az útszélesítési program is folytatódott 1980 és 85 között: 600 kilométeren végeztek ilyen munkát,

amelynek során az érintett főutakat legalább hét, az alsóbbrendű utakat pedig hat méterre szélesítették.

Természetesen foyítatód-tak az útépitések is; a kisebb munkák mellett elkészült az M3-as autópályának a Hatvan és Gyöngyös közötti szakasza, az M1-es Herceghalom és Tatabánya között épült tovább, az M5-ösnek átadták a Budapest—Örkény közötti szakaszát. Ezekkel együtt a hazai autópályák hossza jelenleg meghaladja a 300 kilométert. Több kisebb-nagyobb hidat is építettek, illetve átépítettek az elmúlt 5 évben, így például a csongrádi Tisza-hidat, a Békési Kettős-Körös-hidat és az abadai felüljárót.

Az 1986—90 közötti időszakban sem lesznek bőséges beruházási lehetőségek a közúthálózat fejlesztésére, éppen ezért a fő hangsúlyt a jelenlegi állapot megőrzése, az állagromlás megakadályozása kapja. Továbbra is jelentős szerephez jut a nem nagyon költségigényes, de a kényelmet fokozó, a biztonságot növelő létesítmények építése. Az idei nagyobb munkák között megépítik az M1-es Törökbálint és Herceghalom közötti 12 kilométeres szakaszát, és ezzel — várhatóan az év második felében — teljessé válik ez az autópálya. Az M5-ösnek folytatódna a földmunkái Örkény és Kecskemét között, s várhatóan hozzákezdene az M0-ás körgyűrű földmunkáihoz is. Ez utóbbinak egyébként a tervek szerint az évti-

zed végéig elkészül az M5-ös és a 6-os út közötti szakasza.

Kiseb hidak, felüljárók is készülnek ebben az évben; a Balaton északi partján például három gyaloghidat építenek a 71-es út fölött, Dinyésnély, a 70-es úton, s Fűzesabonyban a 33-as út fölött ugyancsak épül egy-egy felüljáró. Nagyobb hidak építésére várhatóan csak a tervidőszak második felében lesz lehetőség. Folytatják a kapaszkodósávok építését, s mintegy 50-60 km-rel bővítik évente a meglévő kerékpárút-hálózatot. Az utak állapotának megóvására évi 400-500 kilométeren megerősítik az aszfaltburkolatot. Azt is tervezik, hogy 2 év múlva megkezdik az autópályákra a segélykérő URH-hálózat kiépítését.

(MTI)

Új típusú hajók, daruk

A Ganz Danubius Hajógyár az új ötéves tervidőszakban a hagyományosnak számító gyártmányok mellett új típusú termékek sorozatgyártását is megkezdte. Ily módon tovább bővítheti exportpiacait és a kiviteltől származó bevételeket. A tervek szerint speciális áruakódó darukat is készítenek majd, például foszfát, gabona, vasérc és szén rakodásához. A jövőben több új folyami és tavi kotróhajót kínálnak vevőknek, ezeket a ha-

jókat szívó- és markolókanalakkal szerelik fel. Hasonló felépítésű úszódarukat is előállítanak ezentúl. Ezekre az új hajógyári termékekre az előzetes piaci felmérések szerint nagy az igény külföldön.

Az újdonságok mellett a már ismert úszódarukból, folyami hajókból is többet készítenek az idén és a következő években. Várhatóan 5 év alatt, mintegy 700 millió rubel értékű szocialista exportra és 180 millió dollár konvertibilis elszámolású kivitelre számítanak.